

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214228792
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1214228792.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a JUDr. Ľuboša Sádovského v právnej veci žalobcov: X/ A. J., F.. XX. XX. XXXX, T. L. K.. Č.. XXXX/XX, T., X/ D. J., F.. XX. XX. XXXX, T. Š. K.. Č.. XXXX/XX, T., žalobcovia 1/ a 2/ zastúpení advokátom: JUDr. Stanislav Barkoci, Námestie slobody č. 28, Bratislava proti žalovaným: 1/ Odvoz a likvidácia odpadu a.s., v skratke: OLO a.s., IČO: 00 681 300, Ivanská cesta č. 22, Bratislava, zastúpený advokátom: JUDr. Dušan Repák, Krížna ul. č. 47, Bratislava, 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, Dostojevského rad č. 4, Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ a žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 09. novembra 2018, č. k. 8C/340/2014 - 103, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ nemajetkovú ujmu v sume 10. 000 eur a žalobcovi 2/ nemajetkovú ujmu v sume 6. 000 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým rozhodol o 32 % - nom nároku žalobcu 1/ na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ **z r u š u j e** a vec v tomto rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým v časti konania o žalobe žalobcu 2/ rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania **z r u š u j e** a vec v tomto rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ spoločne a nerozdielne sumu 10. 000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu žalobcu 1/ zamietol, žalovaným 1/ a 2/ zároveň uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ spoločne a nerozdielne sumu 6. 000 eur a vo zvyšku žalobu žalobcu 2/ zamietol a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na 32 % - nú náhradu trov konania a v časti konania o žalobe žalobcu 2/ nemá žiadna zo strán nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 420 ods. 2, § 427 ods. 1, 2, § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že zohľadňujúc všetky skutkové okolnosti prejednávaneho sporu dospel k záveru, že primeranou náhradou, ktorá je spôsobilá zmierniť následky neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov bude v prípade žalobcu 1/ vo výške 10. 000 eur, ktorá oproti žiadanej sume predstavuje cca 66 % a v prípade žalobcu 2/ vo výške 6. 000 eur, predstavujúcej oproti žiadanej sume 46 % s tým, že žalobcovi 1/ priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo väčšom rozsahu ako žalobcovi 2/ prihládajúc na

život v spoločnej domácnosti s matkou, a teda ich častejší a bližší kontakt, keď z výpovedí žalobcov a svedkyne vyplynulo, že na žalobcu 1/ bola matka mimoriadne naviazaná a ich vzťah aj z dôvodu už spomínanej tragédie v detstve bol výnimočne intenzívny. Zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti odôvodnil vecne nedôvodnosťou nároku žalobcov. Poukázal na skutočnosť, že žalobcovia sa domáhali uložiť žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť im náhradu nemajetkovej ujmy, keď neoprávnený zásah do ich práva na ochranu osobnosti, ktoré v sebe zahŕňa aj právo na rodinný a súkromný život, spočíval v úmrtí ich matky, ktoré bolo spôsobené dopravnou nehodou, vznik ktorej zavinil zamestnanec žalovaného 1/ pri plnení pracovných úloh a poukázal na závery súdnej praxe, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. 02. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009. K otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ uviedol, že dopravnú nehodu zavinil jeho zamestnanec pri plnení pracovných úloh a skutočnosť, že žalovaný 1/ bol prevádzateľom motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená dopravná nehoda, nebola medzi stranami sporná s tým, že ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti neobsahujú osobitnú úpravu o zodpovednosti za zásah do osobnostných práv fyzických osôb, a preto pokiaľ zákon nejakú problematiku neupravuje, môže odkázať na podobné (analogické) použitie inej normy na daný prípad a podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ (aj) za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 09. 2013, sp. zn. 3 Cdo 228/2012), z dôvodu ktorého žalovaný 1/ ako prevádzateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, je nositeľom zodpovednosti za zásah do osobnostných práv žalobcov, a teda pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní. Uviedol, že žalobcovia aj žalovaný 1/ sa v priebehu konania odvolávali na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, sp. zn. C-22/12 zo dňa 24. 10. 2013, ktoré malo upravovať pasívnu legitímáciu poisťovne zaviazanej zmluvou o povinnom zmluvnom poistení ako subjektu povinného plniť za poistenca (Súdny dvor EÚ rozhodol, že „článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 ..., článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 ... zmenenej a doplnenej smernicou 2005/14/ES a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990... sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.“), z ktorej ohľadom spornej otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ možno vyvodit' všeobecný názor, podľa ktorého má byť náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým obet' dopravných nehôd krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a odcitoval odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 07. 2017, sp. zn. 6MCdo/1/2016, ako aj uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 474/2016 zo dňa 17. 08. 2016 v súvislosti s citovaným rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie poukázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie - uznesenie sp. zn. III. ÚS 646/2015 <U.:/..J..B..K.> zo 16. decembra 2015, v ktorom v obdobnej veci konštatoval, že „hoci Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obet' usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje zákon č. 381/2001 <U.:/..J..A..J..H.> Z. z., podľa ktorého má aj sťažovateľka ako poisťovateľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky.“ s tým, že na základe ustálenej rozhodovacej praxe je názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých by mala byť krytá z povinného zmluvného poistenia prevádzateľa motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená dopravná nehoda, čo zakladá pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 2/ ako poisťovateľa. Uviedol, že žalobca 1/ si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15. 000 eur a žalobca 2/ v sume 13. 000 eur, keď za nesporné považoval skutočnosť, že medzi žalobcami a ich matkou existoval hlboký citový vzťah, pričom protiprávnym konaním zamestnanca žalovaného 1/ došlo k okamžitému pretrhnutiu týchto väzieb, čím došlo k zásahu do súkromného a rodinného života žalobcov, keď ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, silné citové puto matky k žalobcom súviselo aj s tragédiou v detstve, kedy bol žalobca 1/ účastníkom nehody, pri ktorej zahynuli ďalší dvaja súrodenci a blízky vzťah žalobcov k matke nepochybne podporila aj strata otca v mladom veku, kedy mal žalobca 2/ 12 rokov a žalobca 1/ 18 rokov. Poukázal na skutočnosť, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy však musel zohľadniť aj to, že žalobcovia boli v čase úmrtia svojej matky dospelými, samostatnými mužmi s vlastnými rodinami a neboli na svoju matku materiálne odkázaní, ako by to bolo v prípade maloletých detí a napriek tomu, že

žalobca 1/ žil v čase nehody so svojou matkou v spoločnej domácnosti, prihladol na názor žalovaného 1/, že to nebolo z dôvodu vzájomnej odkázanosti, nakoľko žalobca 1/ v rámci svojej výpovede sám uvádzal, že k mame sa nastáhoval po rozvoze svojho manželstva a po určitom období, keď si našiel priateľku, býval inde, pričom k matke sa znova vrátil až po rozchode s priateľkou s tým, že zároveň vo svojej výpovedi uviedol, že matka bola v takej kondícii, že väčšinu vecí zvládala sama. Uviedol, že takisto prihladol na skutočnosť, že k usmrteniu matky žalobcov došlo nedbanlivostným konaním zamestnanca žalovaného 1/, ktorý nezanedbal svoje povinnosti v otázke bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na preukázanie čoho predložil doklady o absolvovaní školenia vodiča a doklady o zdravotnej a psychickej spôsobilosti vodiča, keď zamestnanec žalovaného 1/ bol za spáchaný skutok právoplatne odsúdený, čo v okrajovej miere možno tiež považovať za istú formu satisfakcie, rovnako aj prejavenie ľútosti žalovaným 1/ aj jeho zamestnancom prostredníctvom listu. Poukázal na znalecký posudok č. 19/2014 vypracovaný v trestnom konaní znalcom Ing. Tomášom Korbeľom, zo záverov ktorého vyplýva, že „v druhej fáze pohybu chodkyne nebolo jej správanie z technického hľadiska správne, nebolo v súlade s príslušnými ustanoveniami platných predpisov, keď sa v tejto fáze svojho pohybu pohybovala v pomerne veľkej vzdialenosti od ľavého okraja vozovky, pričom za predpokladu, že chodkyňa mala v úmysle odbočiť doľava, bola povinná sa pohybovať bližšie k ľavému okraju vozovky Exnárovej ulice, resp. ak chodkyňa mala v úmysle pokračovať v chôdzi v priamom smere, mala povinnosť presvedčiť sa, či môže do križovatky v mieste dopravnej nehody vstúpiť.“, pričom z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil záver, že matka žalobcov svojím správaním tiež v istej miere prispela k vzniku dopravnej nehody. Výrok, ktorým rozhodol o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 2 C. s. p. a vecne tým, že žalobca mal neúspech v konaní v časti o zaplatenie 5. 000 eur, keď na to, aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania je potrebné, aby bol prevažujúci úspech, t. j., aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažnom úspechu jednej zo strán sporu s tým, že neúspech žalobcu 1/ bol v rozsahu cca 34 % a úspech potom predstavoval cca 66 %. Uviedol, že nárok na náhradu trov konania vzniká v takom prípade na základe nasledovného výpočtu, úspech strany sporu, ktorej vzniká povinnosť na náhradu trov sa odpočíta od úspechu strany, ktorej vzniká nárok na náhradu trov a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva s tým, že podľa výsledku konania prevažoval úspech žalobcu 1/, a preto mu prináleží pomerný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 32 % (66 % - 34 %), keď pomer úspechu a neúspechu žalobcu 2/ bol v zásade rovnovážny, a preto v jeho prípade žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

2.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania podali žalobcovia 1/ a 2/ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p., a navrhli odvolaním napadnutý rozsudok zmeniť a priznať im nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zároveň priznať náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko boli v spore plne úspešní, keďže zásadu úspechu vo veci podľa nového procesného predpisu - CSP treba uplatniť aj na konanie, v ktorom výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku s tým, že v tomto prípade nie sú procesne neúspešní, ak im bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nakoľko ich nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckého posudku, a preto majú nárok na náhradu trov konania, avšak výlučne z výšky prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej).

3.

Proti tomuto rozsudku v časti výrokov I., III. a V. podal odvolanie v zákonnej lehote aj žalovaný 1/ z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) a navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobu voči nemu zamietnuť a na náhradu primerane zníženej nemajetkovej ujmy v prospech žalobcov 1/ a 2/ navrhol zaviazat' výlučne žalovaného 2/. Uviedol, že v konaní nebolo sporné, že v dôsledku tragickej dopravnej nehody, vznik ktorej zavinil jeho zamestnanec pri plnení pracovných úloh, došlo k úmrtiu matky žalobcov 1/ a 2/, a teda k zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti, ktoré v sebe zahŕňa aj právo na rodinný a súkromný život s tým, že opätovne vyslovuje úprimnú ľútosť nad tragickou dopravnou nehodou, ktorá zasiahla žalobcov, ako i ostatných členov rodiny, avšak namietol, že konajúci súd vec nesprávne právne posúdil a žalobcom 1/ a 2/ priznal neprímerane

vysokú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisí od voľnej úvahy súdu, keď pri rozhodovaní o jej výške musí súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, a to k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, a na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Uviedol, že určujúcimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúce kritérium priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach a proporcionalita, t. j. výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohacovania a pôsobiť na škodcu likvidačne. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR I. ÚS 2844/14 zo dňa 22. 12. 2015, podľa ktorého pri konštrukcii výslednej čiastky priznanej nemajetkovej ujmy je na strane poškodených (žalobcov) skúmať kritérium intenzity vzťahu žalobcu so zomrelým, avšak samotní žalobcovia ako aj svedok vypočutý v konaní opakovane poukazovali na blízkosť vzťahu žalobcov s matkou, nebohou H. W. J. s tým, že blízkosť vzťahu žalobcov a ich matky v žiadnom prípade nespochybňuje, avšak vo vzťahu k okolnostiam určovania sumy náhrady nemajetkovej ujmy zdôraznil, že podľa názorov súdov sa prípady, keď rodičia stratia dieťa, považujú za hlbšie zásahy do osobnostných práv ako prípady, keď deti stratia svojich rodičov, keď druhým kritériom je vek zomrelého a pozostalých, pričom F. W. J. mala v čase dopravnej nehody sedemdesiattri rokov, žalobca 1/ päťdesiat rokov a žalobca 2/ štyridsaťštyri rokov. Uviedol, že hoci žalobca 1/ v čase dopravnej nehody žil v jednej domácnosti so svojou matkou, nebolo to z dôvodu vzájomnej odkázanosti, a preto pri rozhodovaní o priznaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy by mal súd vziať do úvahy vek žalobcov ako i čas, ktorý so svojou nebohú matkou strávili do okamihu jej smrti. Poukázal na skutočnosť, že ďalšími kritériami je otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, prípadne poskytnutie inej satisfakcie, keď ako je zrejmé z vykonaného dokazovania (z výsluchu žalobcov ako i svedkyne E. P.), žalovaní (zrejme žalobcovia, pozn. odvolacieho súdu) neboli hmotne, finančne na svojej matke závislí s tým, že k tragickej dopravnej nehode došlo konaním jeho zamestnanca, ktorý bol za tento skutok právoplatne odsúdený, a preto výsledok trestného konania s uznaním viny pre zamestnanca žalovaného 2/ (zrejme žalovaného 1/, pozn. odvolacieho súdu) vníma ako satisfakciu aj sám žalobca 2/, keď žalobcovia rovnako potvrdili, že dostali list od žalovaného 2/ (zrejme žalovaného 1/) aj od vodiča motorového vozidla, ktorí vyjadrili ľútosť nad dopravnou nehodou. Namietol, že napriek tomu, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške priznanej nemajetkovej ujmy zohľadňoval atribút primeranosti a zároveň skúmal jednotlivé kritériá pre priznanie nemajetkovej ujmy tak, ako sú tieto uvádzané i v rozhodnutí Ústavného súdu ČR I. ÚS 2844/14, dostatočne nezohľadnil kritérium proporcionality a nemajetková ujma, ktorú priznal žalobcom 1/ a 2/ je neprimerane vysokou a poukázal na závery Ústavného súdu Českej republiky, ktorý v náleze sp. zn. I. ÚS 2844/14 konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relatívnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch. Žalovaný 1/ vo svojom odvolaní zároveň poukázal na niektoré iné rozhodnutia súdov v sporoch o ochranu osobnosti, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20. 07. 2011, č. k. 8C 216/2020 - 207 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4Co 519/2011 - 235, ktorým priznal pozostalej maloletej dcére, ktorá mala v čase smrti svojho otca 10 rokov, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8. 000 eur a pozostalej maloletej dcére, ktorá bola v čase smrti svojho otca vo veku 2 roky, rovnako náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8. 000 eur, keď otec maloletých dievčat, ktorého smrťou bolo zasiahnuté do ich práva na ochranu osobnosti, mal v okamihu svojej smrti 38 rokov a ďalšie súdne rozhodnutia, z ktorých vyplývajú závery, že každé priznanie určitej sumy musí byť riadne a spoľahlivo odôvodnené skutkovými okolnosťami prípadu, avšak na druhej strane povaha náhrady nemajetkovej ujmy vylučuje možnosť akokoľvek spoľahlivej kvantifikácie, nakoľko v týchto prípadoch sa totiž peniazmi odškodňuje niečo, čo samo osebe žiadnu majetkovú hodnotu nemá (osobnosť človeka), a preto je akokoľvek presnejšia kvantifikácia uplatňovaných súm nemožná. Uviedol, že práve súd musí pristupovať k priznávaniu týchto súm obozretne a triezvo a nepriznávať excesívne sumy, ktoré síce lahodia žalobcom, ale sú zjavne nereálne vo vzťahu k priemerným majetkovým a príjmovým pomerom v Slovenskej republike (ak ide o nároky podľa slovenského práva), nakoľko priznanie súm, ktoré niekoľkodesať - a stonásobne prevyšujú napríklad priemerný mesačný zárobok a sú preto (najmä z hľadiska priemerného pôvodcu zásahu) reálne nesplateľné, nemožno v žiadnom prípade považovať za primerané finančné zadosťučinenie za akýkoľvek zásah do práv na ochranu osobnosti. Poukázal na skutočnosť, že podľa všeobecnej rozhodovacej praxe sú rodinné a súkromné vzťahy rodiča k dieťaťu omnoho silnejšie než smerom naopak, avšak konajúci súd v spore priznal pozostalému žalobcovi 1/ nemajetkovú ujmu v sume 10. 000 eur a pozostalému žalobcovi 2/ nemajetkovú ujmu v sume 6. 000 eur, keď vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí konajúcich súdov založených na obdobnom skutkovom základe, Okresný súd

Bratislava II priznal žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá prevyšuje náhradu nemajetkovej ujmy priznanej rodičom za usmrtenie ich detí, a preto vec nesprávne právne posúdil, nedostatočne zohľadnil atribút primeranosti a žalobcom 1/ a 2/ priznal nemajetkovú ujmu v neprimeranej výške. Uviedol, že v súvislosti s otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ sa stotožňuje s právnym názorom konajúceho súdu, podľa ktorého náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých by mala byť krytá z povinného zmluvného poistenia prevádzateľa motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená dopravná nehoda, čo zakladá pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 2/ ako poisťovateľa. Nestotožnil sa však s rozhodnutím konajúceho súdu v časti, v ktorej žalovaného 2/ zaviazal na plnenie so žalobcom 1/ (zrejme žalovaným 1/, pozn. odvolacieho súdu) spoločne a nerozdielne s poukazom na ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom s tým, že vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia je toho názoru, že v prípade, ak konajúci súd má za to, že žalovaný 2/ je pasívne vecne legitímovaný v tunajšom súdnom spore, nárok žalobcov 1/ a 2/ je povinný uspokojiť priamo a výlučne len žalovaný 2/.

4.

Proti tomuto rozsudku v časti vyhovujúcich výrokov podal žalovaný 2/ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), ako i z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania, nakoľko nárok uplatnený žalobcami 1/ a 2/ nie je poistením krytý aj po rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24. 10. 2013 vo veci Haasová C-22/12, a preto pasívna legitímácia Allianz - Slovenskej poisťovne, a.s. ako žalovaného 2/ neprichádza do úvahy. Poukázal na to, že Súdny dvor sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal výkladom vnútroštátneho práva (či je de iure nemajetková ujma krytá), len vykladal smernicu; v žiadnej časti spomenutého rozhodnutia nepovedal, že nemajetková ujma je krytá vnútroštátnym právom, len skonštatoval, že má byť krytá, a v prejednávanom prípade neprichádza do úvahy priame uplatnenie smernice a ani aplikácia eurokonformného výkladu práva, keď Smernica ako sekundárny prameň Európskeho práva zaväzuje len štát, nie jednotlivca a je povinnosťou štátu zosúladiť vnútroštátne právo so smernicou. Uviedol, že Súdny dvor nie je oprávnený záväzne interpretovať vnútroštátne právo a v konaní o prejudiciálnych otázkach nie je oprávnený podávať výklad vnútroštátnych právnych predpisov, čo konštatuje aj Ústavný súd SR s tým, že predmetom regulácie Smernicami EÚ a teda predmetom harmonizácie právnych úprav členských štátov nie je spôsob a rozsah náhrady škody, táto problematika spadá do právomoci členského štátu (a skutočne v jednotlivých štátoch EÚ môžeme vidieť odlišnosti čo do nárokov poškodených a výšky odškodňovania), a preto aké konkrétne jednotlivé nároky poškodeného v rámci vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prichádzajú do úvahy, je teda predmetom vnútroštátneho práva, keďže eurokonformný výklad by odporoval princípom právnej istoty, pričom by zároveň aj retroaktívne zasahoval do existujúcich vzťahov povinného zmluvného poistenia, čo by odporovalo princípom právneho štátu garantovaným v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Žalovaný 2/ poukázal na rozhodnutie NS SR zo dňa 31. 03. 2016, sp. zn. 3Cdo 301/2012 (ďalej len „rozhodnutie“), v ktorom sa NS SR priamo zaoberal právnou otázkou (ktorá bola dovolacou otázkou), či poisťovňa (poisťovateľ zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) je pasívne legitímovaná na plnenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 11 až § 13 Občianskeho zákonníka) za zásah do osobnostných práv navrhovateľov spôsobený úmrtím ich blízkej osoby pri dopravnej nehode, pričom sa vysporiadal aj s tým, že dovolatelia argumentovali okrem iného rozhodnutím Súdneho dvora č. C-22/2012 (P. U. proti S. H. I. T. U.) aj transponovanými motorovými smernicami Európskej únie a odcitoval niektoré state: „nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka ... dovolací súd považuje za potrebné poukázať na pojmovú obsahovú odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv v slovenskom vnútroštátnom práve ... Bezprostredne s otázkou pasívnej vecnej legitímácie odporkyne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka zo zmluvného zákonného poistenia nepochybne súvisí posúdenie rozsahu poistného krytia podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. So zreteľom na vyššie uvedené, odvolací súd správne ustálil, že do pojmu náhrady škody a nákladov pri usmrtení v zmysle § (žalovaný 2/ číslo paragrafu neuviedol, pozn. odvolacieho súdu) ods. 4 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. nemožno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody. Povinnosť žalovanej 2/ na plnenie z

povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a teda žalovaná 2/ nie je v konaní o tomto nároku pasívne legitimovaná. So zreteľom na uvedené súdy nižších stupňov správne posúdili v danej veci nedostatok pasívnej legitimácie žalovanej 2/ pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. ... Dovolací súd za správny považuje aj záver odvolacieho súdu, že pri nárokoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka je možné uplatňovať si nemajetkovú ujmu len voči osobe, ktorá sa takéhoto zásahu do integrity osobnosti dopustila, čo vo vzťahu k žalovanej 2/ - poisťovni - nie je splnené ... Dovolací súd nevzhládol dôvod na odlišný výklad ... ani po rozhodnutí Súdneho Dvora rozsudkom C-22/2012 vo veci P. U.... Z § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. vyplýva, že toto poistenie nepokryva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba „škodu na zdraví“, pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv Občiansky zákonník striktné od seba odlišuje ... pričom v uvedenom rozsudku Súdneho Dvora nebolo konštatované, že by toto ustanovenie bolo v rozpore s niektorou z smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti ... Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia ...". Žalovaný 2/ vo svojom odvolaní ďalej poukázal na čl. 2 ods. 1, 2 C. s. p. (Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít) s tým, že NS SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 31. 03. 2016, sp. zn. 3Cdo 301/2012 poukázal ešte aj na svoje predchádzajúce korešpondujúce rozhodnutie sp. zn. 4Cdo 168/2009, z ktorého tiež vyplýva záver o nedostatku pasívnej legitimácie poisťovne vo vzťahu k nemajetkovej ujme vyplývajúcej z §-u 13 Občianskeho zákonníka a zároveň poukázal aj na rozhodnutie NS SR zo dňa 15. 05. 2017, sp. zn. 8Cdo 219/2016, ktorým sa od svojho pôvodného právneho názoru, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla neodklonil. Uviedol, že pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ poukazujú na uznesenia Ústavného súdu SR, v ktorých Ústavný súd uviedol, že nespochybňuje koncept súčasnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku, ktorá pri svojom vzniku skutočne vychádzala z pojmu ako materiálneho a tým aj presne kvantifikovateľného postihnutia poškodeného, avšak na str. 11 rozhodnutia III. ÚS 666/2016 z 11. 10. 2016 sa v posledných dvoch odsekoch uvádza, že: „...ústavný súd považuje za vhodné pripomenúť vlastnú dlhodobú a stabilnú rozhodovaciu prax. Podľa nej ústavný súd netvorí súčasť systému všeobecných súdov ... preto úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu... skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.“, z čoho vyplýva, že ústavný súd sa fakticky zaoberal tým, či extenzívny výklad pojmu „škoda“ (použitého v zákone o PZP) vykonaný všeobecným súdom môže byť považovaný za arbitrárny, za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti a ústavný súd nemal primárne ambíciu vyslovovať „správny“ výklad vnútroštátnej normy. Poukázal na to, že v inom svojom rozhodnutí III. ÚS 89/2016 (dostupné na internetovej stránke Ústavného súdu) Ústavný súd výslovne uvádza (strana 7 rozhodnutia), že Ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b/, §21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b/) zveruje práve najvyššiemu súdu, resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, I. 199/07, ÚS 18/08, II. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, IV. ÚS 342/2010), nakoľko práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Namietol, že vzhľadom na ním tvrdý nedostatok pasívnej legitimácie v konaní, je žalobcom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom prvej inštancie s ohľadom na vykonané dokazovanie neprimeraná, nakoľko žalobca 1/ sa v priebehu konania dokonca sám vyjadril, že stratou matky ujmu neutrpel, okrem psychických problémov, ktoré však nijakým spôsobom nepreukázal (žiadna návšteva psychológa, či psychiatra, žiadna medikamentózna

liečba) s tým, že v priebehu konania sa síce preukázalo výnimočné naviazanie matky na syna (žalobcu 1/) avšak nebolo preukázané až také výnimočné naviazanie syna (žalobcu 1/) na matku. Poukázal na vyjadrenie žalobcu 2/ v priebehu konania, z ktorého vyplýva, že vnímal ako satisfakciu výsledok trestného konania s uznaním viny pre vinníka nehody s tým, že poškodená bola matkou žalobcov, no obaja žalobcovia sú plnoletí, pričom vychádzajúc z existujúcej judikatúry maloletým deťom sú pri strate rodiča priznávané nižšie sumy náhrady ako bolo súdom prvej inštancie priznané žalobcom, pričom v prípade maloletého dieťaťa, ktoré stratí rodiča, ide nepochybne o výraznejší zásah do práva na rodinný život, ako v prejednávanej veci. Poukázal na skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy má byť satisfakciou za zásah do osobnostných práv, nie je náhradou škody, a preto jej cieľom by malo byť predovšetkým zmiernenie následkov zásahu, na druhej strane však priznaná náhrada nemôže znamenať neprímerané obohatenie a prípadné likvidačné dôsledky pre pôvodcu zásahu. Uviedol, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch je rozhodujúca úvaha súdu, avšak aj táto podlieha hodnoteniu, pričom základom analýzy je preto zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahy na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Vytkol súdu prvej inštancie, že sa vo svojom rozhodnutí nedostatočne vysporiadal so záverom v trestnom konaní vypracovaného znaleckého posudku Ing. Tomáša Korbeľa, v zmysle ktorého nebohá matka žalobcov svojím správaním tiež v istej miere prispela k vzniku dopravnej nehody, nakoľko vo svojom rozhodnutí iba okrajovo poukázal na predmetný znalecký posudok, avšak detailnejšie už neuviedol, v akej miere mala táto skutočnosť vplyv na jeho rozhodnutie, v dôsledku čoho je rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti nepreskúmateľné.

5.

Žalobcovia 1/ a 2/, ktorým bolo odvolanie žalovaných 1/ a 2/, resp. ich právnomu zástupcovi doručené na vyjadrenie dňa 15. 02. 2019, sa k nemu nevyjadřili.

6.

Žalovaný 1/, ktorému bolo odvolanie žalovaného 2/ a odvolanie žalobcov 1/ a 2/ doručené dňa 13. 02. 2019, sa k nim nevyjadřil.

7.

Žalovaný 2/, ktorému bolo odvolanie žalovaného 1/ a odvolanie žalobcov 1/ a 2/ doručené dňa 12. 02. 2019, sa k nim nevyjadřil.

8.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p., túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a rozsudok verejne vyhlásil dňa 22. augusta 2019 podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C. s. p., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C. s. p.), pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom.

9.

Podľa § 470 ods. 1 C. s. p. (zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10.

Podľa § 470 ods. 2 C. s. p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

11.

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobe žalobcov 1/ a 2/ čiastočne vyhovel potvrdil, pretože je vecne správny, nakoľko súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 C. s. p.).

12.

V súvislosti s podanými opravnými prostriedkami žalovaných 1/ a 2/ považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 379 C. s. p., okrem prípadov tam ustanovených), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu, ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané s tým, že vychádzajú z obsahu odvolaní podaných žalovanými 1/ a 2/ sú predmetom odvolacieho prieskumu prisudzujúce výroky (I. a III.) napadnutého rozsudku, ktorým uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom spolu sumu 16. 000 eur, ako aj výrok, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania, keď výrok, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II. a IV.), nebol žiadnymi dôvodmi uvedenými v odvolaniach napadnutý.

13.

K tvrdeniu žalovaných 1/ a 2/, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

14.

K odvolacím námietkam žalovaného 2/ o nesprávnych skutkových záveroch prvoinstančného súdu odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ust. § 191 ods. 1 C. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálež súdu. Okolnosti namietané žalovaným 2/ v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných

dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu.

15.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ spoločne a nerozdielne istinu 10. 000 eur a žalobcovi 2/ istinu 6. 000 eur, titulom náhrady nemajetkovej ujmy, keď dospel k záveru, že ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pod pojem „škoda“ zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ust. § 11 až 13 Občianskeho zákonníka.

16.

Z obsahu žaloby žalobcov 1/, 2/ podanej na súd prvej inštancie dňa 08. 12. 2014 vyplýva, že sa voči žalovaným 1/ a 2/ domáhali uložiť im povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 15. 000 eur a žalobcovi 2/ sumu 13. 000 eur, ktorú uplatnili na tom skutkovom základe, že dňa 05. 02. 2014 zavinil zamestnanec žalovaného 1/ (D. V.) smetiarskym motorovým vozidlom továrenskej značky E. T. I., L.: T. XXX Q., ktoré malo so žalovaným 2/ uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla dopravnú nehodu tak, že sa vodič nevenoval plne vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, v dôsledku čoho ľavou prednou časťou vozidla zachytil v tom mieste idúcu chodkyňu (matku žalobcov 1/ a 2/), keď jej ľavým predným kolesom prešiel po pravej dolnej končatine, čím jej spôsobil mnohopočetné porania, následkom ktorých v ten istý deň podľahla.

17.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

18.

Podľa Článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, môže Slovenská republika medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

19.

Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

20.

Podľa Článku 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 10), každý členský štát prijme všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území, je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

21.

Článok 1 ods. 1 a 2 smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových

vozidiel (Ú. v. ES L 8, 1984, s. 17; Mim. vyd. 06/007, s. 3), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 (Ú. v. EÚ L 149, s. 14) stanovuje: 1. Poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 [prvej smernice] povinne pokrýva škodu na majetku, ako aj ujmy na zdraví. 2. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek vyššie poistné krytie, ktoré môže byť stanovené členskými štátmi, každý členský štát požaduje, aby boli sumy, pre ktoré bude poistenie povinné, prinajmenšom: a) v prípade ujmy na zdraví výška minimálneho poistného krytia 1. 000. 000 eur na poškodeného alebo 5. 000. 000 eur na nehodu bez ohľadu na počet poškodených; b) v prípade škody na majetku 1. 000. 000 eur na nehodu bez ohľadu na počet poškodených. Ak je to potrebné, môžu členské štáty stanoviť prechodné obdobie maximálne päť rokov odo dňa implementácie smernice [2005/14], v priebehu ktorého prispôbia svoje minimálne výšky poistného krytia sumám stanoveným v tomto odseku. Členské štáty, ktoré stanovujú uvedené prechodné obdobie, o tejto skutočnosti informujú Komisiu a uvedú dĺžku trvania prechodného obdobia. V lehote 30 mesiacov odo dňa implementácie smernice [2005/14] zvýšia členské štáty poistné krytie najmenej na polovicu úrovne ustanovenej v tomto odseku.

22.

Podľa článku 1 smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v. ES L 129, s. 33; Mim. vyd. 06/001, s. 249), poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 (smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972) bude pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim, okrem vodiča, vyplývajúcu z prevádzky vozidla.

23.

Štandardným prostriedkom na dosiahnutie cieľa stanovenej smernicou je zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi vnútroštátny zákonodarca. Avšak pre prípad, že túto svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc.

24.

V posudzovanej veci priamy účinok dotknutých smerníc neprichádza do úvahy, a to vzhľadom na závery rozsudku Súdneho dvora vo veci Marshall (C-152/84), podľa ktorého na základe vtedajšieho čl. 189 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (v súčasnosti čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ) záväzná podstata smernice, ktorá konštituuje základňu pre možnosť odvolať sa na smernicu pred vnútroštátnym súdom, existuje len vo vzťahu ku „každému členskému štátu, ktorému je určená“, z čoho vyplýva, že smernica nemôže sama osebe ukladať povinnosti jednotlivcom a ani ustanovenia smernice ako také, nemožno uplatňovať voči jednotlivcom.

25.

Možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89) s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s tretím odsekom čl. 189 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ).

26.

Nepriamy účinok smerníc Súdny dvor konkrétnejšie objasnil vo veci Pfeiffer a ďalší (C-397/01 až 403/01), kde zdôraznil, že požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie sa síce v prvom rade týka vnútroštátnych ustanovení prijatých na prebratie smernice, neobmedzuje sa však iba na výklad týchto ustanovení, ale vyžaduje, aby vnútroštátny súd vzal do úvahy vnútroštátne právo ako celok a posúdil, do akej miery ho možno použiť spôsobom, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici (bod 115). Ak vnútroštátne právo umožňuje za určitých okolností s použitím vlastných výkladových metód vyložiť ustanovenie vnútroštátneho právneho predpisu tak, že bude možné vyhnúť sa rozporu s inou normou vnútroštátneho práva alebo obmedziť oblasť pôsobnosti tohto ustanovenia na dosiahnutie tohto

účelu a použiť ho len do tej miery, aby bolo súladné s danou normou, tak je vnútroštátny súd povinný použiť rovnaké metódy, aby sa dosiahol cieľ stanovený smernicou (bod 116).

27.

Súdny dvor rozsudkom vo veci sp. zn. C-22/12 z 24. októbra 2013 rozhodol, že: „Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.“

28.

Ak teda slovenský zákonodarca do zákonného pojmu „škoda“ použitého v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v zmysle uvedeného zákona nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc (v súčasnosti konsolidovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) do rozporu so zámerom tvorcu únijnej právnej regulácie identifikovaným Súdnym dvorom.

29.

Odvolací súd sa vzhľadom na uvedený výklad nestotožnil s námietkou žalovaného 2/ v podanom odvolaní, že nárok žalobcov 1/ a 2/ nie je poistením krytý, resp. súd prvej inštancie nesprávne aplikoval eurokonformnú interpretáciu vnútroštátneho práva (ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z.), keď Smernica ako sekundárny prameň Európskeho práva zaväzuje len štát, nie jednotlivca a je povinnosťou štátu zosúladiť vnútroštátne právo so smernicou, nakoľko jeho povinnosťou bolo práve skúmať možnosť jej použitia prostredníctvom tzv. nepriameho účinku smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, a dospel k správne právnemu záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu „škoda“ použitého v zákone č. 381/2001 Z. z.

30.

Odvolací súd k otázke pasívnej legitímácie žalovaného 2/ v konaní považuje za potrebné ešte uviesť, že koncept súčasnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku pri svojom vzniku skutočne vychádzal z pojmu škody ako materiálneho, a tým aj presne kvantifikovateľného postihnutia poškodeného, vyplývajúceho z ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk) vo vzťahu k odseku 2 toho istého ustanovenia, podľa ktorého pri škode spôsobenej niektorým trestným činom korupcie sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch, avšak zásadnú zmenu vývoja právneho poriadku a jeho interpretácie predstavuje vstup Slovenskej republiky do Európskej únie, pretože okrem vnútroštátneho zákonodarcu (ktorý vytvoril koncept materiálneho poňatia škody v čase, keď integráciu do Európskej únie nebolo možné ani len predpokladať), je do neho oprávnený svoju vôľu presadzovať aj únijný normotvorca. Pre aplikačnú prax vnútroštátnych orgánov verejnej moci disponujúcich právomocou rozhodovať v individuálnych prípadoch to znamená, že stabilita právnych vzťahov a právna istota dôvodne vyžadujú hoci aj zotrvať na právnych konceptoch vyvinutých pred vstupom do Európskej únie, ale ak ide o sféru regulácie úijným normotvorcom, je potrebné túto konfrontovať s regulačnými predstavami vnútroštátneho zákonodarcu

a v prípade zistenia odchýlky vyvinúť maximálnu snahu o uprednostnenie cieľa stelesneného v právne záväzných aktoch Európskej únie.

31.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-22/12 a to na časť, v ktorej uviedol, že „55. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej smernice. 56. V prejednávanej veci by to tak malo byť, pretože podľa informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, majú osoby nachádzajúce sa v postavení pani U. I. D. C. v súlade s § 11 a § 13 českého Občianskeho zákonníka nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia ich manžela, resp. otca. 57. Tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. 58. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu v tomto prípade vyplýva z § 11 a § 13 českého Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice.“

32.

Z uvedeného vyplýva, že Súdny dvor na otázku, či české (a vzhľadom na textovú totožnosť i slovenské) vnútroštátne právo upravuje náhradu nemajetkovej ujmy na základe zodpovednosti poisteného za škodu, poskytol v bode 58 odôvodnenia svojho rozsudku odpoveď síce nepriamu, nakoľko nie je oprávnený záväzne interpretovať vnútroštátne právo, ale nepochybnú v tom, že konštatuje, že české (i slovenské) vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu sa vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy, a to s ohľadom na skutočnosť, že zodpovednosť za nemajetkovú ujmu vznikla na základe dopravnej nehody a má občianskoprávnu povahu.

33.

Súd prvej inštancie preto extenzívnou interpretáciou pojmu „škoda“ použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v súlade so zaužívanými interpretačnými postupmi a pri súčasnom rešpektovaní súvislostí dotknutých právnych inštitútov dospel k správne právnemu záveru, že pod zákonnú terminológiu je možné zahrnúť aj nemajetkovú ujmu v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti.

34.

Odvolací súd sa na zdôraznenie správnosti rozsudku v napadnutej časti dodáva, že pasívna vecná legitímácia žalovaného 2/ vychádza z rozsudku Súdneho dvora (druhá komora) vo veci C-22/2012 zo dňa 24. 10. 2013, ktorý vo výroku jednoznačne stanovil, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízky osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, pričom Slovenská republika ako člen Európskej únie je predmetným rozhodnutím viazaná, keď zároveň poukázal na to, že judikatúra Súdneho dvora nenasvedčuje tomu, že by bolo možné paušálne vylúčiť náhradu za spôsobenie nemajetkovej ujmy pozostalej osobe po obeti dopravnej nehody z poistného krytia, pokiaľ je nárok na takúto náhradu daný vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcu občianskoprávnu zodpovednosť, nakoľko práve naopak, Súdny dvor rozhodol, že znenie tak smernice 72/166/EHS a smernice 90/232/EHS zahŕňa akýkoľvek typ škody alebo ujmy bez ohľadu na to, či má majetkovú alebo nemajetkovú povahu, preto nie je možné z neho vyvodiť záver, že nemajetková ujma nespadá do rozsahu pôsobnosti smernice.

35.

K otázke vecnej pasívnej legitímácie žalovaného 2/ ako poisťovne v spore, s ktorou mal žalovaný 1/ ako prevádzkovateľ vozidla, ktorým došlo k usmrteniu matky žalobcov 1/ a 2/ (W. J., F.. XX. XX. XXXX)

uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla odvolací súd uvádza, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, jej náhrada musí byť krytá povinným zmluvným poistením motorového vozidla, a nakoľko účastníkom tohto poistného vzťahu je poisťovňa (žalovaný 2/), je jej vecná pasívna legitímácia v spore daná.

36.

Vo vzťahu k doterajšej judikatúre (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 04. 2011, sp. zn. 4 Cdo 168/2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 03. 2016, sp. zn. 3 Cdo 301/2012, na ktoré poukazoval žalovaný 2/ aj vo svojom odvolaní a v ktorom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy do rozsahu krytia poistenia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nespadá, a preto nie je v týchto konaniach daná pasívna legitímácia poisťovateľov tohto poistenia, rozhodnutie zo dňa 15. 05. 2017, sp. zn. 8 Cdo 219/2016), ktorá konštatuje, že podľa súčasnej platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t. j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odvolací súd vyvodil iný záver, nakoľko vychádzal z potreby eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva ako dôsledku tzv. nepriameho účinku smerníc Európskej únie zohľadňujúc princíp prednosti práva Európskych spoločenstiev a Európskej únie pred vnútroštátnymi predpismi a povinnosti vnútroštátnych súdov vykladať vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu smerníc, a to tak, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému tá - ktorá smernica smeruje, nakoľko postup konajúceho súdu musí byť taký, aby vzal do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatnil všetky výkladové metódy s cieľom zaručiť úplnú účinnosť na vec sa vzťahujúcej smernice.

37.

Odvolací súd v súvislosti s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 03. 2016, sp. zn. 3 Cdo 301/2012 považuje za nutné uviesť, že bol prekonaný minimálne piatimi rozhodnutiami Ústavného súdu SR, naposledy rozhodnutím Ústavného súdu SR zo dňa 11. októbra 2016, č. k. III. ÚS 666/2016 - 36 s tým, že zároveň poukazuje na neskoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. júla 2017, sp. zn. 6 MCdo 1/2016, ktorým mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 09. apríla 2014, č. k. 5C/351/2013 - 99 a proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. mája 2015, sp. zn. 8Co/470/2014 zamietol a v ktorom poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. októbra 2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016, ktorý danú spornú otázku nielen riešil, ale aj vyriešil a už vo viacerých ním dosiaľ posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní, namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustaľujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (zák. č. 381/2001 Z. z.), pričom v tomto uznesení dokonca uzavrel (citované z uznesenia), že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie, keď takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi.

38.

Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24. 10. 2013 vo veci C-22/12 vyplýva záver, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou

motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Ak prvoinštančný súd vychádzajúc z uvedeného rozsudku, vykonal výklad vnútroštátnych predpisov v tom smere, že neposudzoval nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému 2/ ako poisťovni striktnie iba v intenciách zákona č. 381/2001 Z. z. a nevyvodil zásadnú pojmovú a obsahovú odlišnosť inštitútu škody a inštitútu nemajetkovej ujmy, ale naopak, dospel k záveru, že jednak je nutná taká interpretácia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z. z., podľa ktorej možno aj nemajetkovú ujmu podľa § 13 Občianskeho zákonníka zahrnúť pod škodu a zároveň, že túto možno uplatňovať na základe skutočnosti, že inštitút náhrady nemajetkovej ujmy slovenské vnútroštátne právo pozná a upravuje (hoci ustanovenia zakladajúce právo pozostalých po obeti dopravnej nehody na náhradu nemajetkovej ujmy patria systematicky do tej časti Občianskeho zákonníka, ktoré sa týka zásahov do práva na ochranu osobnosti), postupoval správne a jeho výklad nemožno považovať za výklad contra legem, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu pod pojmom škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život.

39.

Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaných 1/ a 2/, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom 1/ (suma 10. 000 eur) a 2/ (suma 6. 000 eur) je neprimeraná vzhľadom na ich vek, ako aj vek ich matky, resp. skutočnosť, že na ňu neboli výživou odkázaní a pod., nakoľko závažnosť spôsobenej ujmy je evidentná (aj s ohľadom na vykonané dokazovanie, predovšetkým výsluchom žalobcov), čo súd prvej inštancie dostatočným spôsobom odôvodnil (strata matky), keď sa presvedčivým spôsobom vysporiadal v napadnutom rozsudku aj s námietkami žalovaných 1/ a 2/ v priebehu nielen prvoinštančného ale aj odvolacieho konania týkajúcich sa neprimeranej výšky priznanej náhrady, nakoľko každá smrť najbližšieho človeka znamená absolútnu stratu možnosti prežívať s ním pozitívne aj prípadné negatívne stránky života, vzájomnú pomoc a podporu, čím predstavuje nenávratnú ujmu a neodstrániteľnú traumu, keď podľa názoru odvolacieho súdu primeranosť (výška) priznanej náhrady korešponduje s rozhodovacou praxou slovenských súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 09. 09. 2015, sp. zn. 7Co/578/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 05. 2015, sp. zn. 20Co/183/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 10. 2010), a zároveň jej výška odzrkadľuje aj žalovanými 1/ a 2/ namietaný vek nielen žalobcov ale aj ich matky v čase, keď v dôsledku dopravnej nehody náhle zomrela.

40.

Odvolací súd považuje zároveň za potrebné uviesť, že žalovaný 2/ v podanom odvolaní uplatnil aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. (súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), avšak k tomuto odvolaciemu dôvodu nič bližšie neuviedol, preto sa nebolo možné ním v odvolacom konaní zaoberať, keďže ak strana sporu iba formálne odcituje odvolací dôvod bez toho, aby ho konkretizovala v súvislosti s napádaným rozhodnutím, a neuvedie konkrétne pochybenia (vady, skutočnosti), v ktorých má naplnenie odvolacieho dôvodu spočívať, odvolací súd na takýto formálne uplatnený odvolací dôvod neprihliada a v zmysle § 373 ods. 1 veta druhá C. s. p. ani na doplnenie odvolacích dôvodov nevyzýva. Navyše, v posudzovanej veci súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu riadne zistil skutkový stav veci a svoje rozhodnutie aj dostatočným spôsobom odôvodnil, odvolací súd preto existenciu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. a rovnako ani odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. nezistil.

41.

Odvolací súd sa zo všetkých uvedených dôvodov v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení rozsudku v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, spĺňajúcim všetky požiadavky ust. § 220 ods. 2 C. s. p., v ktorom sa správne a presvedčivo argumentačne

vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením veci, a preto tento rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p.

42.

Dôvodným je však odvolanie žalobcov 1/ a 2/ do výrokov, ktorými súd prvej inštancie rozhodol o ich nároku na náhradu trov konania podľa zásady úspechu v spore, nakoľko z dôvodovej správy Civilného sporového poriadku jednoznačne vyplýva, že v sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ustanovenia § 255 C. s. p., pričom podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške, keď ide o prípady, v ktorých výška nároku závisí od úvahy súdu (posudzovaná vec), nakoľko z povahy nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu, a preto je v prípade úspešnosti žaloby o ochrany osobnosti v hlavnom predmete konania, ktorým je ochrana osobnosti, nutné priznať náhradu trov konania v zmysle zásady úspechu vyjadrenej v ustanovení § 255 ods. 1 C. s. p.

43.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými rozhodol o nároku žalobcov 1/ a 2/ na náhradu trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

44.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

45.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).